

## ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η Διπλωματική εργασία θα πρέπει να αφορά στην συγγραφή θέματος με βάση τη μεθοδολογία της περιγραφικής ή αφηγηματικής ανασκόπησης.

Οι περιγραφικές ή αφηγηματικές ανασκοπήσεις αποτελούν δευτερογενή δημοσιεύματα και σκοπό έχουν την παρουσίαση ήδη δημοσιευμένων δεδομένων συγκεντρωτικά, προκειμένου να διερευνηθεί ένα αντικείμενο από διαφορετικές οπτικές γωνίες, να γίνει σύγκριση και ομαδοποίηση των αποτελεσμάτων διαφορετικών ερευνών και να αναδειχθεί το συγκεκριμένο θέμα σε όλες του τις διαστάσεις, σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία.

### Η δομή της βιβλιογραφικής ανασκόπησης

Η εργασία θα πρέπει να περιλαμβάνει τις εξής ενότητες με την παρακάτω σειρά:

- Εξώφυλλο – Τίτλος εργασίας
  - Περιεχόμενα
  - Κατάλογος συντομογραφιών/ συντομεύσεων
  - Κατάλογος Πινάκων
  - Κατάλογος εικόνων
  - Κατάλογος γραφημάτων
  - Περίληψη (Ελληνικά) με λέξεις κλειδιά
  - Περίληψη (Αγγλικά) με key-words
  - **Θεωρητικό Μέρος**
  - **Μεθοδολογία**
    - Είδος Μελέτης
    - Κριτήρια αναζήτησης βιβλιογραφικών πηγών
    - Αποτελέσματα
    - Συζήτηση
    - Συμπεράσματα
    - Προτάσεις
- Βιβλιογραφία

### Γενικές προδιαγραφές:

➤ Η έκταση του κειμένου θα πρέπει να είναι κατ' ελάχιστο 3.000 λέξεων (χωρίς τις εισαγωγικές σελίδες, πίνακες, λεζάντες, παραρτήματα, βιβλιογραφία κλπ.).

➤ Σελιδοποίηση: Μέγεθος σελίδας A4

➤ Διάστιχο: 1,5

➤ Γραμματοσειρά : Calibri ή Times New Roman

➤ Περιθώρια σελίδας:

Πάνω 2,5

Κάτω : 2,5

Δεξιά : 2,5

Αριστερά : 3,0

➤ Το κείμενο, τα σχήματα, οι πίνακες κ.λπ. δεν επιτρέπεται σε κανένα σημείο να επεκτείνονται και να καταλαμβάνουν τα προτεινόμενα περιθώρια της σελίδας.

➤ Η αρίθμηση των σελίδων της εργασίας είναι υποχρεωτική με ελληνικούς χαρακτήρες (1,2,3...) κάτω δεξιά της σελίδας

Οι παράγραφοι δηλώνονται με τη χρήση εσοχής.

➤ Ο λόγος που χρησιμοποιείτε να είναι απλός και περιεκτικός, χωρίς μεγάλες προτάσεις, ενώ ιδιαίτερο βάρος πρέπει να δίνετε στην επιχειρηματολογία και την επιστημονική τεκμηρίωση των απόψεων που εκθέτετε.

Αποφύγετε τις μεγάλες προτάσεις και επιδιώξτε τη διατύπωση των σκέψεων σας με τρόπο απλό, κατανοητό και συγχρόνως μεστό σε νοήματα, με σύντομες και ξεκάθαρες εννοιολογικά προτάσεις.

➤ Μην ξεχνάτε ότι ένα επιστημονικό κείμενο δεν πρέπει να είναι απλώς περιγραφικό και θα πρέπει να συνοδεύεται τόσο από ερευνητικά δεδομένα, όσο και από τεκμηρίωση βιβλιογραφική με χρήση αναφορών.

➤ Χρησιμοποιήστε **γ' πρόσωπο** όταν γράφετε. Αποφύγετε το **α'** πληθυντικό και αντί αυτού αλλάξτε υποκείμενο (είναι προτιμότερη έκφραση «Σκοπός της παρούσας βιβλιογραφικής ανασκόπησης είναι...» παρά «Σκοπός μας είναι να ...») Επίσης, η χρήση της παθητικής φωνής («διεξάγεται», «διερευνήθηκε») πολλές φορές διευκολύνει και προλαμβάνει εκφραστικά λάθη.

➤ Το εξώφυλλο της πτυχιακής εργασίας θα πρέπει να έχει την παρακάτω μορφή:

## ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Σχολή Επιστημών Οικονομίας & Διοίκησης

Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Τίτλος:

«.....»

.....»

(όνομα φοιτητή)

(όνομα φοιτητή)

(όνομα φοιτητή)

**Επιβλέπων καθηγητής:** (Τίτλος, Ονοματεπώνυμο)

ΗΡΑΚΛΕΙΟ – (μήνας – έτος)

© 2023, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού, Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο

### Πίνακας Περιεχομένων

Περιλαμβάνουν τους τίτλους των κεφαλαίων και τους τίτλους των αριθμημένων ενοτήτων μέχρι τρία το πολύ επίπεδα. Το δεξί άκρο κάθε καταχώρησης αναφέρεται ο αντίστοιχος αριθμός της σελίδας.

### ✓ Συντομογραφίες/Συμβολισμοί

Στο μέρος αυτό δίνονται συγκεντρωμένοι όλοι οι συμβολισμοί ή οι συντομογραφίες περιλαμβάνει πίνακα συμβολισμών και συντομογραφιών, ο φοιτητής οφείλει όταν θ εμφανίζεται για πρώτη φορά στο κείμενο μία συντόμευση να την εξηγήει. Όλοι ο συμβολισμοί και οι συντομογραφίες θα πρέπει να παρατίθενται κατά αλφαβητική σειρά, πρώτα οι ελληνικοί και μετά οι ξενόγλωσσοι.

### ✓ Κατάλογος Πινάκων/Εικόνων/ Σχημάτων

Κάθε πίνακας, απεικόνιση ή γραφική παράσταση πρέπει να συνοδεύεται από επικεφαλίδα, συνήθως με σειριακή αρίθμηση, και σίγουρα από σύντομη περιγραφή (λεζάντα) που να εξηγεί τι παρουσιάζεται. Το δεξί άκρο κάθε καταχώρησης αναφέρεται ο αντίστοιχος αριθμός της σελίδας. Τα Σχήματα, οι Εικόνες και οι Πίνακες φέρουν υποχρεωτικά πρόθεμα, αριθμό και τίτλο. Το πρόθεμα αποτελείται από την αντίστοιχη λέξη ( Πίνακας/ Γράφημα/ Εικόνα/ Σχήμα). Η αναφορά τους στο κείμενο γίνεται με ολόκληρη τη λέξη Πίνακας/ Γράφημα/ Εικόνα/ Σχήμα και τον αριθμό του με bold , π.χ.

« Στον Πίνακα 1 παρουσιάζονται...».

### ✓ Περίληψη στην ελληνική γλώσσα

Η Περίληψη πρέπει να έχει έκταση 250 λέξεις και να συνοψίζει το περιεχόμενο της εργασίας. Το περιεχόμενο της Περίληψης προτείνεται να έχει την παρακάτω δομή: Εισαγωγή, Σκοπός, Μεθοδολογία, Αποτελέσματα, Συμπεράσματα. Η περίληψη θα πρέπει να συνοδεύεται από 3-5 λέξεις-κλειδιά.

### ✓ Περίληψη στην αγγλική γλώσσα

Η περίληψη στα Αγγλικά θα πρέπει να αποτελεί πιστή μετάφραση της ελληνικής περίληψης στην αγγλική γλώσσα. Η περίληψη θα πρέπει να συνοδεύεται από 3-5 λέξεις-κλειδιά (key-words).

### ✓ Δομή Θεωρητικού Μέρους

Καταρχήν γίνεται συνοπτική περιγραφή του θέματος που πραγματευόμαστε (ανάλυση των κεντρικών εννοιών, κάποια ερευνητικά δεδομένα). Ποιο είναι το αντικείμενο της ανασκόπησης; Ορισμοί ειδικών εννοιών που πιθανώς αφορούν το θέμα. Ποιο είναι σε γενικές γραμμές το σημερινό επίπεδο γνώσεων στη εθνική και διεθνή βιβλιογραφία στο αντικείμενο; Τι μελέτες υπάρχουν για το συγκεκριμένο θέμα; Αναφέρονται νέα δεδομένα και σημαντικές μελέτες που έχουν διεξαχθεί γύρω από το συγκεκριμένο θέμα και δια της επαγωγική μεθόδου, από το πιο γενικό στο πιο ειδικό μπορεί ο φοιτητής να κλείσει την εισαγωγή μεταβαίνοντας σε μία επόμενη παράγραφο στην οποία θα αναπτύξει τη σπουδαιότητα του θέματος που επέλεξε. Καλό θα είναι για τη σαφήνεια του κειμένου να υπάρχει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση του θέματος και να υπάρχουν υπότιτλοι.

## Δομή Μεθοδολογίας

### ✓ Σκοπός

Μία σύντομη παράγραφος στην οποία αναφέρεται ποιος είναι ο σκοπός της παρούσας βιβλιογραφικής ανασκόπησης.

### ✓ Υλικό & Μέθοδος

Στο σημείο αυτό περιγράφεται η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε κατά την εκπόνηση της εργασίας. Γίνεται αναφορά στις βάσεις δεδομένων διεξήχθη η αναζήτηση (πχ. ...., ..... ) και στις λέξεις κλειδιά χρησιμοποιήθηκαν για την αναζήτηση αυτή.

Ιδανικά, ειδικά στην περίπτωση που εκπονείται συστηματική ανασκόπηση θα πρέπει να αναφέρεται και ο αλγόριθμος της αναζήτησης των λέξεων κλειδιών με τη βοήθεια της λογικής Boolean (AND/ OR/ NOT). Για παράδειγμα: (“Students, Nursing” OR “Health students”) AND (“Models, Educational” OR “Education” OR “Health education” OR “Education, Nursing, Graduate” OR “Teaching” OR “Curriculum” OR “Training” OR “Workshops” OR “Journal clubs”) AND (“Evidence- Based Practice” OR “Evidence-Based Nursing”)

Επιπρόσθετα, θα πρέπει να αναφέρονται τα φίλτρα που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αναζήτηση στις βάσεις δεδομένων. Για παράδειγμα, η χρονική περίοδος δημοσίευσης των άρθρων (πχ. αναζήτηση επιστημονικών άρθρων που δημοσιεύτηκαν κατά τη χρονική περίοδο 2019-2023), η γλώσσα (πχ. άρθρα δημοσιευμένα μόνο στην ελληνική και αγγλική γλώσσα), το είδος των μελετών που επιλέξαμε να συμπεριληφθούν στη μελέτη (πχ. ερευνητικές μελέτες). Εάν έχουν τεθεί κριτήρια εισαγωγής στην ανασκόπηση και κριτήρια αποκλεισμού, τότε θα πρέπει να αναφέρονται σε αυτό το σημείο.

### ✓ Αποτελέσματα

Εάν πρόκειται για περιγραφική ανασκόπηση, τα αποτελέσματά της θα πρέπει να παρουσιάζονται σε ένα συγκεντρωτικό πίνακα, ο οποίος θα περιλαμβάνει βασικές πληροφορίες για όλες τις μελέτες που συμπεριελήφθησαν στην ανασκόπηση αυτή.

Εκτός από την παράθεση του πίνακα, θα πρέπει να γίνει περιγραφή των αποτελεσμάτων της βιβλιογραφικής ανασκόπησης, δηλαδή σύντομη αναφορά σε κάθε μελέτη και στη συνέχεια ομαδοποίηση των αποτελεσμάτων, πχ. ως προς το σχεδιασμό της μελέτης, το ερευνητικό εργαλείο ή τα ευρήματά τους.

### ✓ Συζήτηση

Η συζήτηση, όπως και στην περίπτωση της ερευνητικής εργασίας, αποτελεί το σημείο όπου γίνεται η προσπάθεια για ερμηνεία των αποτελεσμάτων. Πιο αναλυτικά, θα πρέπει ο φοιτητής/τρια με τη βοήθεια της βιβλιογραφίας να προσπαθήσει να ερμηνεύσει και να τεκμηριώσει το γιατί μπορεί να ανέδειξε η ανασκόπηση αυτά τα αποτελέσματα.

Επίσης, θα πρέπει να προσπαθήσει να εξηγήσει το τι μπορεί αυτά τα αποτελέσματα να σημαίνουν – ενδέχεται μέσω των ευρημάτων να αποκαλύπτεται ένα κενό στη γνώση, ένα έλλειμμα, μια ανάγκη για παρέμβαση, μια νέα τάση της έρευνας. Σε αυτήν την περίπτωση ο φοιτητής οφείλει να δώσει μια ερμηνεία και να υπογραμμίσει το σημείο αυτό.

### ✓ Συμπεράσματα

Τα συμπεράσματα αποτελούν το τελευταίο μέρος του κειμένου, όπου σε μία παράγραφο με συντομία αναφέρονται τα κεντρικά συμπεράσματα στα οποία οδήγησε η συγκεκριμένη βιβλιογραφική ανασκόπηση.

## ✓ Προτάσεις

Τέλος, ο φοιτητής/τρια θα μπορούσε να ολοκληρωθεί με την παράθεση προτάσεων (πχ. προτάσεις για περαιτέρω έρευνα ή προτάσεις για παρέμβαση).

## ✓ Βιβλιογραφία

Η καταχώρηση βιβλιογραφικών αναφορών στην εργασία είναι υποχρεωτική και προσδίδει ποιότητα και επιστημονική τεκμηρίωση στο αποτέλεσμα. Η εργασία του φοιτητή/τριας θα πρέπει να βασίζεται σε ενδείξεις από έγκυρες πηγές, όπως είναι επιστημονικά περιοδικά και βιβλία. Επίσης, μπορεί να χρησιμοποιηθεί υλικό που ανήκει στη γκρίζα βιβλιογραφία, όπως για παράδειγμα πρακτικά συνεδρίων και διδακτορικές διατριβές. Το σύστημα που προτείνεται για τη σύνταξη της βιβλιογραφίας είναι το APA style.

Οι βιβλιογραφικές αναφορές είναι απαραίτητες για την επιστημονική τεκμηρίωση κάθε ερευνητικής εργασίας. Με τις βιβλιογραφικές αναφορές και παραπομπές σε ένα κείμενο:

- Εξασφαλίζεις τα πνευματικά δικαιώματα όλων των συγγραφέων
- Προσδίδεις κύρος και αξιοπιστία στη διπλωματική εργασία σου
- Δίνεις τη δυνατότητα στον αναγνώστη να ελέγξει περαιτέρω τις πηγές ενός έργου
- Αποφεύγεις τη λογοκλοπή

Η βιβλιογραφία σε εργασία ακαδημαϊκού επιπέδου, αποτελείται από τις βιβλιογραφικές αναφορές μέσα στο κείμενο **citations** καθώς και τη σχετική λίστα βιβλιογραφικών αναφορών **references** στο τέλος της εργασίας.

## Βασικοί κανόνες και ενδεικτικά παραδείγματα παράθεσης των βιβλιογραφικών πηγών σύμφωνα με το APA (7η Έκδοση)

### A. Παραπομπή μέσα στο κείμενο.

Όταν παρατίθεται μια βιβλιογραφική παραπομπή μέσα στο κείμενο, εισάγεται το επώνυμο του/της συγγραφέως ή των συγγραφέων καθώς και το έτος δημοσίευσης της πηγής που χρησιμοποιήθηκε. Αυτό μπορεί να γίνει είτε στο τέλος της πρότασης είτε στην αρχή της πρότασης είτε μέσα στην πρόταση, όπως στα ακόλουθα παραδείγματα:

- i) Σε μια πρόσφατη μελέτη διαπιστώθηκε .....(2023)
- ii) Σε μια πρόσφατη μελέτη (2023), διαπιστώθηκε..../τα αποτελέσματα έδειξαν.....
- iii) Σύμφωνα με τον Ζαφειρόπουλο (2023), .....

### B. Βιβλιογραφική αναφορά στο τέλος του κειμένου

Ζαφειρόπουλος, Κ (2023). Πώς γίνεται μία επιστημονική εργασία; Εκδ. Κριτική.

#### Σημαντικές επισημάνσεις:

Σύμφωνα με APA (7η έκδοση) δεν απαιτείται αναφορά στον τόπο έκδοσης του βιβλίου

Όταν πρέπει να γίνει ενδοκειμενική παραπομπή σε περισσότερες από μία πηγές τότε οι πηγές τοποθετούνται σε αλφαβητική σειρά εντός παρενθέσεως με την κάθε πηγή να διαχωρίζεται με άνω τελεία (·). Για παράδειγμα:

(Anderson, 2010 · Cooper & Jonhson, 2022 · Lee & Johnson, 2019

Στα αγγλικά το αντίστοιχο σύμβολο είναι το ελληνικό ερωτηματικό (;).

## **Γ. Βιβλίο με δύο συγγραφείς**

### **A. Παραπομπή μέσα στο κείμενο.**

(Hanmer, & Statham, 2018) ή «... η έρευνα των Hanmer & Statham (2018) έδειξε ότι...»

### **B. Βιβλιογραφική αναφορά στο τέλος του κειμένου.**

Hanmer, J. & Statham, D. (2018). Women and social work: Towards a woman-centred practice. Palgrave.

## **Δ. Βιβλίο με τρεις ή περισσότερους συγγραφείς**

### **A. Παραπομπή μέσα στο κείμενο.**

Επίθετο πρώτου συγγραφέα και προσθέτουμε το «και συν.» αν πρόκειται για ελληνόγλωσση πηγή και το «et al.» αν πρόκειται για ξενόγλωσση.

Π.χ. (Edmunds et al., 2019) ή « ..... σύμφωνα με τον Edmunds et al. (2019).....»

### **B. Βιβλιογραφική αναφορά στο τέλος του κειμένου.**

Edmunds, M., Frank, R., Hogan, M., McCarty, D. Robinson-Beale, R. & Weisner, C. (2019). Managing managed care: quality improvement in behavior health. National Academy Press.

Σημαντική επισήμανση: Στην 7η έκδοση του APA τα «και συν.» και «et. al.» χρησιμοποιούνται από την πρώτη φορά που αναφέρονται εντός του κειμένου.

## **Ε. Κεφάλαιο από βιβλίο**

### **A. Παραπομπή μέσα στο κείμενο.**

i) (Κασσέρη, 2014) ή Ο προβληματισμός που θέτει η Κασσέρη (2014) συμφωνεί με...

ii) (Charmaz, 2000)

### **B. Βιβλιογραφική αναφορά στο τέλος του κειμένου.**

i) Κασσέρη, Ζ. (2014). Κοινωνική εργασία και ενδυνάμωση οικογενειών παιδιών με αναπηρία στην εκπαίδευση. Στο Θ. Καλλινικάκη & Ζ. Κασσέρη (Επιμ.), Κοινωνική εργασία στην εκπαίδευση. Στα θρανία των ετεροτήτων (σσ. 189-222). Τόπος.

ii) Charmaz, K. (2000). Grounded Theory: Objectivist and Constructivist Methods. In N. Denzin & Y. Lincoln (Eds.), Handbook of Qualitative Research (pp. 509-535). Sage

## Παρουσίαση σε συνέδριο

A. Παραπομπή μέσα στο κείμενο.

(Kasseri, 2021)

B. Βιβλιογραφική αναφορά (στο τέλος του κειμένου).

Kasseri, Z. (2021, September 13-15). Domestic violence and substance use. Case study Greece [paper presentation]. 4th European Conference in Domestic Violence (ECDV), Ljubljana, Slovenia (online). <https://ecdv-ljubljana.org>

## Άρθρο σε περιοδικό

A. Παραπομπή μέσα στο κείμενο.

(Collins, 2008) ή σύμφωνα με τον Collins (2008)....

B. Βιβλιογραφική αναφορά στο τέλος του κειμένου.

Collins, S. (2008). Statutory social workers: Stress, job satisfaction, coping, social support and individual differences. British Journal of Social Work, 38(6), 1173–1193. <https://doi.org/10.1093/bjsw/bcm047>

## Διδακτορική διατριβή ή μεταπτυχιακή εργασία

A. Παραπομπή μέσα στο κείμενο.

(Κασσέρη, 2011)

Βιβλιογραφική αναφορά στο τέλος του κειμένου.

Κασσέρη, Ζ. (2011). Η θεραπεία απεξάρτησης γυναικών υπό το πρίσμα της ενδυναμωτικής- φεμινιστικής κοινωνικής εργασίας. (διδακτορική Διατριβή/Μεταπτυχιακή Εργασία), Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης). Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών. <https://www.didaktorika.gr/eadd/handle/10442/33173>

## Διαδικτυακή πηγή με όνομα συγγραφέα

A. Παραπομπή μέσα στο κείμενο.

Όνομα ιστοσελίδας και έτος. (OpenNews, 2021)

B. Βιβλιογραφική αναφορά στο τέλος του κειμένου.

OpenNews (2021). Student's Challenge to California Chapter Results in Scholarship Program. Student's Challenge to California Chapter Results in Scholarship Program.

<https://www.socialworkers.org/News/Social-Work-Advocates/2021-October-November/Students-Challenge-to-California-Chapter-Results-in-Scholarship-Program> (Date accessed December 15, 2021).

## Σημαντικά Στοιχεία Προσοχής

Αξίζει να σημειωθεί πως για την σωστή κατάρτιση της βιβλιογραφίας πρέπει να ακολουθούνται τρεις βασικοί κανόνες:

1. **Ορθότητα στοιχείων:** πρέπει να ελέγχετε κάθε λεπτομέρεια. Εάν βγάζετε φωτοτυπία μιας πηγής ή κρατάτε σημειώσεις από κάποιο άρθρο ή βιβλίο, να είστε σίγουροι πως γράφετε την πλήρη παραπομπή εκείνη την στιγμή. Γράφετε τις παραπομπές σας στο ίδιο μέρος κάθε φορά ώστε να τις έχετε συγκεντρωμένες. Σημαντικός χρόνος μπορεί να σπαταληθεί προκειμένου να βρεθεί μια παραπομπή που δεν καταγράφηκε σωστά.
2. **Πληρότητα:** ποτέ μην παραλείπετε αριθμούς σελίδων, τον αριθμό τεύχους, την χρονιά δημοσίευσης ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο. Με την χρήση παραπομπών και βιβλιογραφίας οδηγείτε τον αναγνώστη στην πηγή που χρησιμοποιήσατε. Πάντα αναρωτηθείτε: είναι δυνατόν από τις πληροφορίες που παρέχετε να μπει κάποιος σε μια βιβλιοθήκη και να βρει εύκολα την πηγή στην οποία αναφέρεστε;
3. **Συνέπεια:** Ακολουθείστε την ίδια μορφή καταγραφής των παραπομπών στην βιβλιογραφία.

## Λογοκλοπή

Η λογοκλοπή αφορά στην οικειοποίηση πνευματικής ιδιοκτησίας άλλων. Συγκεκριμένα, είναι η παρουσίαση από τον/την φοιτητή/φοιτήτρια, εκούσια ή ακούσια, οποιασδήποτε αναφοράς στο έργο (κείμενο, αδημοσίευτες ιδέες, απόψεις, ερωτηματολόγια κ.ά.) άλλου ατόμου χωρίς να γίνεται σαφής βιβλιογραφική παραπομπή (reference) στην πηγή αυτή. Στην περίπτωση κειμένων, «άμεση» θεωρείται η λογοκλοπή στην περίπτωση αντιγραφής με την απουσία παραπομπής, ενώ «έμμεση» θεωρείται το αποτέλεσμα σύνθεσης διαφόρων εδαφίων σε νέα μορφή κειμένου (π.χ. copy & paste), με την απουσία παραπομπής.

Λογοκλοπή επίσης αποτελεί η «παράφραση» ή «μεταποίηση» του πρωτότυπου κειμένου χωρίς παραπομπή ή και η αναφορά παραπομπής χωρίς την παράφραση του πρωτοτύπου κειμένου. Η έκταση της λογοκλοπής ποικίλλει από μια μεμονωμένη φράση/πρόταση μέχρι και ολόκληρη εργασία. Η δημοσίευση του έργου ενός άλλου ατόμου χωρίς αναφορά στην πηγή και χωρίς τη συγκατάθεση του, αποτελεί όχι μόνο ηθικό παράπτωμα, αλλά παραβιάζει το νόμο για τα πνευματικά δικαιώματα και μπορεί να επιφέρει κυρώσεις.

## Άλλες πρακτικές που παραβιάζουν τους κώδικες της ακαδημαϊκής δεοντολογίας

- Η ανάθεση σε άλλον/άλλη της εκπόνησης μέρους ή του συνόλου μίας εργασίας και η αγορά, κλοπή ή δανεισμός μιας εργασίας που έχει συγγραφτεί από άλλον/άλλη και παρουσίασή της ως προσωπική εργασία.
- Η αντιγραφή μιας εργασίας ή ενός άρθρου από το διαδίκτυο.
- Η εκπόνηση μέρους ή του συνόλου μίας εργασίας για λογαριασμό άλλων (με πληρωμή ή χωρίς πληρωμή).
- Η χρήση της ίδιας εργασίας σε δύο ή περισσότερα μαθήματα ή η χρήση μέρους ή του συνόλου μίας εργασίας στο κείμενο της εργασίας χωρίς αναφορά
- Η χρήση λογισμικού τεχνητής νοημοσύνης (AI) π.χ ChatGPT

## Βασικοί κανόνες για την αποφυγή λογοκλοπής

Η χρήση αυτούσιου κειμένου που αντλείται από άλλη εργασία μπαίνει πάντοτε σε εισαγωγικά και οπωσδήποτε πρέπει να αναφέρεται η πηγή και ο αριθμός της σελίδας. Συστήνεται ωστόσο να χρησιμοποιείται αυτούσιο κείμενο μόνο όταν είναι απολύτως απαραίτητο (π.χ. ορισμός). Όταν το κείμενο στα εισαγωγικά υπερβαίνει τις 40 λέξεις θα πρέπει να εμφανίζεται επιπροσθέτως σε ξεχωριστή παράγραφο και με μεγαλύτερη εσοχή της παραγράφου, δεξιά και αριστερά, σε σχέση με το κυρίως κείμενο.

- Όταν ο συγγραφέας μεταφέρει με δικά του λόγια την κατανόηση/ερμηνεία αυτού που διάβασε από άλλη πηγή, πρέπει και πάλι να γίνεται παραπομπή.

- Κατά τη διαδικασία της συγγραφής ο συγγραφέας θα πρέπει να κάνει ξεκάθαρο στο κείμενο τι αποτελεί προϊόν δικής του/της εργασίας (σκέψη, ερμηνεία, θέση) και τι προϊόν εργασίας άλλου ατόμου, κάνοντας αναφορά συστηματικά στις παραπομπές και τοποθετώντας τις εκεί που πρέπει.

Για τον εντοπισμό της λογοκλοπής, της επαλήθευσης της αυθεντικότητας και της πρωτοτυπίας μιας ακαδημαϊκής εργασίας, ένα από τα ευρέως χρησιμοποιούμενα λογισμικά χωρίς να είναι το μοναδικό είναι το λογισμικό **Turnitin** που διατίθεται από τη βιβλιοθήκη του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου. Το εν λόγω λογισμικό ανιχνεύει και αποτυπώνει το ποσοστό ταύτισης ακαδημαϊκών εργασιών με το περιεχόμενο άλλων πηγών από τη βάση δεδομένων του.

### **ΠΡΟΣΟΧΗ!!!**

**Η χρήση του λογισμικού αποτελεί προϋπόθεση μετά την ολοκλήρωση της εργασίας. Το ποσοστό κειμενικής ομοιότητας δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το 30%.**